

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus HUMANIS. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Cap. 13. De impedimento ex defectu Parochi & testium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

196
Obiectio
quod SS.
Patres im-
probent
amotione
signorum.

Responso.

Impedimē-
tum male-
ficij quan-
doque cen-
setur esse
perpetuum.

197
Licite po-
nis signa,
quibus po-
ntis, magica
signa vim
suam amit-
tant.

Obijcitur Nonò : 33. quæst. 1. Capitulo 4. si per
fortianos, Hincmarus Rhemensis enumerat reme-
dia contra maleficium concubitus coniugalis, nec
meminit huius remedij, nec alij Patres memi-
nerunt : ergo &c.

Respondeo Primò : Non est necesse huius reme-
dij mentionem facere ; quia vulgò satis notum
semper fuit : nec decuit eos nisi remedia Ecclesia-
stica & diuina proponere. Secundò : Si illicitum
putabant hoc remedium, nõ solùm debebant eius
nullam facere mentionem, sed etiã expressè pro-
hibere, eùm scirent esse vulgare ; quod nobis ar-
gumento est eos non improbasse. Adde, eos loqui
in casibus, in quibus humana remedia non suppe-
runt : plerumque enim ignorantur signa, & eorum
loca, nisi à magis indicentur. Vnde nisi remedia
Ecclesiastica & diuina profint, censent impedimē-
tum maleficij esse perpetuum, iubentque eos sepa-
rari : quod tamen nunquã iudicarent, si maleficia
cognita essent, & illis sublatis maleficium posset
solui. Communis enim Doctorum sententia est,
impedimentum non cenferi perpetuum, quando
ope humana sine nouo maleficio tolli potest.

Dico Secundò : Non solùm fas est tollere signa
magica, sed etiam per se loquendo, ponere alia,
quibus positus expirat vel destruitur pactũ prius,
& diabolus desinit nocere : vel certè priora signa
vim suam amittunt. Colligitur ex ipsdem Docto-
ribus.

Probatur Primò : Quia licitum est aliquid fa-
cere, quo positio finitur prauum pactum, & diabo-
lus desinit nocere : hoc enim non est signum noui
pacti, sed euersio vel impedimentum antiqui.
Nec refert vtrum hoc proueniat ex eo quòd dia-
bolus tali signo offendatur, an quòd ipsemet ita
statuerit vt tali re interueniente pactum non con-
stet, si non fiat modo deprecatorio, aut affectu
aliquo beneuolentiã. Exempla sint ; si venefica te
tangat, inficeris ; si tamen illam mox repercutias,
impeditur noxa : idque vel quia diabolus statuit
tunc non nocere ; vel quia signum non est tale,
quale ipse requirit. Item cùm à saga iam quis est
infectus, dicitur cessare nocumentum, si infectus
det illi panem & salem, vel ab illa panem acci-
piat, fortassè propter Eucharistiã mysterium.
Nec refert quòd diabolus ipse fortè hoc statuerit ;
quia solùm statuit his positus non nocere, & vt
pactum præcedens expiret : atqui licitum est ali-
quid facere quod per se indifferens est vt diaboli
pactum expiret, & nocumentum cesset : hoc enim
non est signum amicitia ; quia etiam erga inimi-
cum potest quis talibus signis vt abique vlla spe-
cie beneuolentiã. Dices, Hic expectatur effe-
ctus à damone. Respondeo, Non expectatur vllus
effectus positius, sed solùm cessatio à malo, qua-
lis effectus expectari potest, modò non ex ami-
cicia.

Secundò : Licitum est tollere signa vt desinat
pactum, & nocumentum : ergo licitum est appo-
nere alia signa ad eundem finem.

Tertiò : Licitum est petere verbo à diabolo,
vt desinat nocere ; modò id non petatur depre-
cando, aut ex amicitia aliqua, sed indignando :
ergo idem licitum est petere signo. Secus est si pe-
tas vt aliquid agat ; hoc enim est beneuolentiã.

Quartò : Si diabolus haberet tale pactum cum
mago, vt positio tali signo noceat donec ponatur
signum illud contrariũ ; & non esset aliud reme-

dium vt desinat nocumentum, posset magus il-
lud alterum signum adhibere : sicut enim posset
diabolo dicere *Cessa* : ita potest idipsum signo ali-
quo exprimere.

Hæc tamen omnia intelligenda sunt de pura
cessatione ; non autem de aliqua actione positua,
aut fauore obtinendo à diabolo. Vnde si puta-
retur nocumentum desinendum per actionem po-
situa eiusdem vel alterius demonis, non lice-
ret : similiter si res sit dubia. Non enim licitum
est vti remedio superstitioso, aut de quo dubium
est an contineat tacitam demonis inuocationem :
hoc enim est se exponere manifesto periculo su-
perstitionis ; nisi fortè id fiat cum expressa con-
traria voluntatis protestatione. Pari modo fas
non est à mago petere vt maleficium dissoluat, si
dubitas an abique nouo maleficio id possit : quia
id de quo dubium est an sine peccato fieri possit,
sicut absolutè non est faciendum, ita nec absolutè
ab alio petendum est, vt faciat. Secus est quando
constat sine peccato fieri posse ; & causa iusta pe-
tendi subest ; vt diximus lib. 2. de Iustitia & Iure
cap. 42. dub. 10.

CAPVT XIII.

De impedimento ex defectu Pa- rochi, & testium.

DVBIVM I.

*Vtrum defectus Parochi, vel testium,
sit impedimentum dirimens?*

Dico Primò : Ante Concilium Tridentinum
absentia Parochi & testium non erat impe-
dimentum dirimens ; erat tamen impedimentum
impediens. Prior Pars est certa. Nam ante Con-
cilium Tridentinum matrimonia clandestina sine
testibus contracta, fuerunt vera matrimonia ; vt
patet ex eodem Concilio sess. 24. cap. 1. de *Refor-
matione matrimonij*, vbi illud sub anathemate desi-
gnatur. Altera Pars patet : Quia ille modus con-
trahendi erat prohibitus ab Ecclesia ; vt patet ex
toto titulo de *Clandestina desponsatione*.

Dico Secundò : Absentia Parochi & testium
est impedimentum dirimens, ita vt si non adsit
Parochus, vel aliquis Sacerdos ab eo vel ab Or-
dinario habens licentiam, contractus sit irritus.
Similiter si non adsint saltem duo testes. Patet ex
Concilio Tridentino sess. 24. cap. 1. vbi sic dicitur ;
*Qui aliter, quam presente Parocho, vel alio Sa-
cerdote de ipsius Parochi seu Ordinarij licentia, & duo-
bus vel tribus testibus, matrimonium contrahere atten-
tabunt, eos sancta Synodus ad sic contrahendum omni-
no inhabiles reddit : & huiusmodi contractus irritos &
nullos esse decernit, prout eos presenti decreto irritos fa-
cit & annullat.* Circa quæ verba

Nota Primò : Non esse necesse vt Parochus sit
Sacerdos ; sufficit, vt sit verè Parochus, habens
titulum & ius Parochi, etsi tantum habeat pri-
mam tonsuram ; quia Concilium generatim lo-
quitur. Si tamen Parochus committat alteri, vt
nomine ipsius adsit matrimonio, ille debet esse Sa-
cerdos, vt colligitur ex verbis Concilij.

Nota Secundò : Debere esse proprium Pa-
rochum alterius partis ; sive sponsi, sive sponsæ ; &
hoc satis

198
Nõ potest
ingerente
actio posi-
tina demo-
nis, aut
eris fauor
postulari.

Neque du-
bium esse,
debet an
magus pos-
sit desine-
re abique
nouo male-
ficio.

199
Ante Tri-
dentinum
solùm erat
impediens.

Est iam di-
rimens.

200
Parochus
debet esse
Sacerdos.

201

Debet esse proprius Parochus.

hoc satis est, vt declarantur Cardinales. Vnde si aliqui, ne à suo Parocho impediantur, dolosè cõferant se in aliam ciuitatem, animo reuertendi postquam contraxerint, non est matrimonium; vt rectè Nauarrus lib. 4. Consiliorum tit. 3. Consilio 2. Idem dicendum si bona fide contrahant alibi: vt v.g. quia id eis est commodius, eò quòd ibi tunc verentur. Si tamen propria Parochia procul abesset, & illi non essent breui reuerturi, puto illos posse vti Parocho loci, bona fide: non enim videtur consentaneum, vt teneantur diu expectare, aut procul ire. Licentia etiam peti à proprio per literas non debet; quia non est ipsius concedere licentiam extra suum locum; vt rectè Nauarrus lib. 4. tit. 1. Consilio 47.

Non debet sponte adstare.

Nota Tertio: Non esse necessarium, vt Parochus sponte adstet, vel ob hunc finem; sed sufficit esse presentem, & aduertere quid fiat. Idem dicendum de testibus. Ita habet declaratio Cardinalium.

202 Parochus sponsæ nõ potest assistere in parochia sponsi.

Nota Quarto: Quando sponsus & sponsa sunt diuersarum parochiarum, Parochum sponsæ non posse assistere in parochia sponsi, vt habet declaratio Cardinalium: quia non potest in alienum subditum in aliena diocesi seu parochia exercere speciem iurisdictionis externæ. Valer tamen si fiat: est contra Nauarrum lib. 4. tit. 1. Consilio 1. quia est reuera Parochus alterius partis.

Contractus hic inualidus non habet vim sponsalium.

Nota Quinto: Huiusmodi contractum sine Parocho vel testibus esse irritum, vt est contractus matrimonij. Dubium tamen est, vtrum non habeat saltem vim sponsalium? Cardinales dicuntur declarasse habere vim sponsalium ex interpretatione Iuris, quod est probabile. Vide Candelabrum, de Sponsalibus num. 20. nam simili modo matrimonium impuberum, sponsalium vim habet. Contrarium tenet Nauarrus cap. 25. num. 44. quia Concilium ait: *Huiusmodi contractum esse irritum & nullum*; id est, non solum in ratione matrimonij, sed etiam in ratione contractus in genere.

Vagabundi.

Nota Sexto: Vagabundos, qui nullam certam sedem habent, posse contrahere coram aliquo Parocho oppidi vel loci vbi fuerint: quia ille cõsetur eorum Parochus, vti declarauit Eugenius I V. teste Caietano Verbo *Absolutio*. Peregrinos autè seu alienigenas in loco aliquo ad breue tempus habitantes, ita vt non censeantur vagabundi, debere adhibere Parochum in cuius parochia habitant: is enim censetur proprius eorum Parochus; quod etiam declarauit Congregatio Cardinalium.

Testes.

Nota Septimo: Loco testium sufficere patrem & matrem sponsi aut sponsæ, vel alios quosuis viros aut feminas, consanguineos aut extraneos. Quia Concilium loquitur generatim de testibus. Docet hoc Couarruias de Sponsalibus parte 2. cap. 8. §. 12. nu. 8. Aduerte tamen, non sufficere si matrimonium contrahatur coram Parocho & vno tantum teste: quia Concilium requirit vt minimum duos testes præter Parochum: adeoque matrimonium erit irritum.

DVBIVM II.

Quidnam requiratur, vt prædictum decretum Concilij vim habeat?

Respondeo: Requiritur duo vt decretum illud vim habeat. Alterum est, vt sit promulgatum in illa parochia, vbi contractus celebratur. Alterum, vt à promulgatione elapsi sint dies 30. Ita habetur cap. 1. sess. 24. Vnde

Inferitur Primò: Si in parochia S. Petri promulgatum hoc decretum non esset, etiam si in S. Michaëlis esset, non irritaret matrimonia, quæ in S. Petri celebrantur.

Inferitur Secundo: Hoc decretum multis in locis esse promulgatum, vbi tamen Concilium Tridentinum non est promulgatum. Nam multum differt huius decreti promulgatio à promulgatione aliorum. Alia enim non debet promulgari in singulis parochijs, sed sufficit vt in Ecclesia cathedrali promulgentur; neque opus est expectare 30. dies vt vim habeant; neque requiritur vt sapientius promulgentur, sicut Concilium iubet promulgari hoc decretum: quanquam absolute non sit necessarium, vt sapè promulgetur. Reliqua, quæ ad promulgationes pertinent, & ad pœnas eorum Sacerdotum, qui hoc decretum Concilij non seruant, vide in ipso Concilio sess. 26. cap. 1. quæ difficultatem non habent.

203

Differetia huius decreti ab alijs decretis Tridentini.

CAPVT XIV.

De impedimentis impediens, non dirimentibus.

DVBIVM I.

Quanam impedimenta reddant matrimonium illicitum, sic tamen vt non dirimant?

Respondeo: Varia esse matrimonij impedimenta, quæ illud illicitum reddunt, sic tamen vt non dirimant. Primò, Sunt quatuor genera votorum: scilicet, Votum simplex castitatis, Votum Religionis, Votum suscipiendi sacros Ordines, & Votum non nubendi. Patet ex Cap. *Meminimus*. & Cap. *Consuluit*. & Cap. *Rursus*. tit. *Qui clerici vel vouentes*. Vide dicta supra c. 9. De impedimento voti.

204

Quatuor genera Votii.

Secundo, Sponsalia cum vna persona contracta, reddunt matrimonium illicitum cum alia: sicuti promissio huius equi facta Petro, efficit, vt illicitè eundem promittam Paulo.

Sponsalia

Tertio, Interdictum Ecclesiasticum: de quo diximus supra cap. 2. de Interdicto n. 8. Aduerte, Prohiberi nuptias à 1. Dominica Aduentus vsque ad Epiphaniam inclusiue: & à die Cinerum, ad octauam Paschæ. Ita Concilij Trid. sess. 24. c. 10. Sine solènitare tamen liceret his temporibus contrahere & consummare. Ita Nauar. c. 22. nu. 71. & Caiet. Verbo *Matrimonium*, quia Concil. Trid. solum prohibet solènitates illis temporibus, quæ continent benedictionem in Missa, & solènnem translationem in domum. Addo, etiam alijs temporibus consummare ante benedictionem nõ esse peccatum: Quia Concilium Trident. solum hortatur contrahentes, vt benedictionem suscipiant ante consummationem.

Interdictum.

Tempus Sacrum.

K k k k ij

Quarto;